

200 § Vastaus Minna Havusen ja 19 muun valtuutetun allekirjoittamaan valtuustoaloitteeseen kasvisruoan osuuden lisäämiseksi seurakuntayhtymän tarjoiluissa

Päätösehdotus

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki

Yhteinen kirkkoneuvosto esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että yhteinen kirkkovaltuusto merkitsee vastauksen aloitteeseen tiedoksi ja samalla toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätöshistoria

Yhteinen kirkkoneuvosto 25.2.2020 65 §

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se merkitsee vastauksen tiedoksi ja toteaa samalla aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Keskustelun jälkeen esittelijä täydensi selostuksen toisen kappaleen lausetta: "Henkilöstöpalveluiden tekemän kartoituksen mukaan lihaa sisältäviä tarjoiluita on seurakuntien talolla n.30 %; jota voidaan pitää tällä hetkellä hyvänä tasona."

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkovaltuusto 12.3.2020 14 §

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto merkitsee vastauksen tiedoksi ja toteaa samalla aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana käytettiin 5 puheenvuoroa.

Keskustelun aikana valtuutettu Havunen teki valtuutettu Alangon kannattamana palautusehdotuksen.

Puheenjohtaja Mithiku päätti keskustelun ja teki seuraavan äänestystyksen.

Ne jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista äänestävät Jaa, ja ne jotka kannattavat asian palauttamista äänestävät Ei.

Äänestyksen tuloksena puheenjohtaja ilmoitti, että jaa -ääniä oli annettu 30, ei -ääniä 30, tyhjää 2 ja poissa 29. Jaa -äänien ja ei -äänien men-tyä tasan puheenjohtajan ääni ratkaisi, joten aloite päätettiin palauttaa.

Valtuutettu Havusen palautusehdotus hyväksyttiin.

Päätös

Asia päätettiin palauttaa valmisteltavaksi.

Selostus

Yhteinen kirkkovaltuusto palautti 12.3.2020/14 § yhteisen kirkkoneuvoston aloitteeseen antaman vastauksen uudelleen valmisteltavaksi. Palautuspäätöstä edeltäneessä keskustelussa todettiin, että vastaus kuvaa kasvisruoan osuutta henkilöstöruokailussa, mutta lisäselvitystä haluttiin erityisesti kasvisruoan osuudesta seurakuntien tarjoiluissa.

Aiheeseen liittyviä strategioita, tavoitteita ja sitoumuksia:

Helsingin seurakuntayhtymässä noudatetaan kirkon ympäristödiplomikriteereitä toiminnassa ja palveluiden ostoissa. Kirkon ympäristödiplomin käsikirjassa (2012) todetaan, että:

Kasvisten tuottaminen kuluttaa vähemmän energiaa ja luonnonvaroja kuin lihan tuottaminen. Lihan tuottaminen vaatii moninkertaisesti jopa kymmenen kertaa enemmän energiaa kuin kasvisten tuottaminen. Varsinkin tuoreiden kotimaisten kasvisten suosiminen on kestävä kehityksen kannalta perusteltua. Monipuolisen vilja- ja kasvispainotteisen ruokavalion kehittäminen antaa mahdollisuuden tarjota myös säännöllinen kasvisruokavaihtoehto. Myös välipaloja ja kokosten kahvituksia voidaan kehittää terveellisempään suuntaan tarjoamalla pullien ja pasteijoiden sijaan hedelmiä, marjoja tai voileipiä. Kirkon ilmasto-ohjelma suosittelee ruokavaliota, jossa lihatuotteet ovat enemmän mausteen kuin pääruoan asemassa. Rippikoulussa tulee kunnioittaa nuorten vaihtoehtoisia ruokavaliota (esim. vegetaristit ja vegaanit) ja tarjota heille laadukasta ruokaa. Laadukas kasvisruoka on monen sekaruokaa syövänkin mieleen.

Diplomissa pisteitä saa seuraavasti: Kasvisruokavaihtoehto aina saatavilla ilman erillistä pyyntöä 5 pistettä. Kokouskahvitukset on vaihdettu terveellisempään vaihtoehtoon, 2 pistettä.

Kirkon energia- ja ilmastostrategian mukaan kirkon toiminnassa suositaan ilmastoystävällistä ruokaa. Ruokahävikkiä vähennetään. Lisäksi rippikouluun osallistuneet tiedostavat ilmastovastuunsa. Rippikoulut toteutetaan ympäristöystävällisesti (Vihreät riparit –kriteerit, <https://evl.fi/plus/yhteiskunta-ja-kirkko/kestava-kehitys/hiilineutraali-kirkko>). Vihreät riparit –kriteereissä todetaan, että mahdollisuuksien

mukaan, joka toinen ruoka on kasvisruoka
<https://evl.fi/plus/seurakuntaelama/kasvatus/rippikoulu/vihreat-riparit>.

Selvitys ruokapalveluiden kasvispainotteisuudesta

Selvityksen mukaan Seurakuntien talon osalta lihaa sisältävän ruoan osuus tarjottavasta ruoasta on noin 30%. Kevään 2020 aikana toteutetussa henkilöstöruokalapalveluiden kilpailutuksessa on kasvisruokapainotus otettu huomioon ympäristödiplomin kriteereiden mukaisesti. Vegaaninen kasvisruokavaihtoehto on aina saavilla ilman erillistä pyyntöä.

Leirikesköksissä on aina tarjolla kaksi ateriavaihtoehtoa, joista toinen on kasvisvaihtoehto. Yleisesti voidaan todeta, että 20 % leiriläisistä valitsee kasvisvaihtoehdon. Lisäksi on pidetty ns. vihreitä rippikouluja, joissa on kasvisruokapäiviä. Tavoitteena on lisätä kasvisruokapäiviä. Ruokapalvelukilpailutuksessa kasvispainotteisuus otettiin leirikesköksissäkin huomioon kirkon ympäristödiplomin kriteereiden mukaisesti.

Waste&Feast ravintoloissa ruoka valmistetaan noin 70%:sti siitä raaka-aineesta mitä saadaan käyttöön ylijäämäruokana. Tällä hetkellä prosentuaalisesti kasviksia on 40 %, hedelmiä 30%, leipää 20% sekä maito/liha/kala yhteensä 10%. Ravintoloissa on aina tarjolla kasvisvaihtoehto. Usein kasvisruokavaihtoehto on luomua, koska luomutuotteita jää paljon hävikkiin. Ajoittain ruoka täyttää myös vegaanisen määritelmän. Käytössä on myös pelkkiä kasvisruokapäiviä. Niitä ei voi etukäteen määrittellä, koska raaka-aineiden saatavuutta ei tiedetä ennakolta. Toiminnan idea on hävikkiruoan hyödyntäminen. Mustasaaren toimintakeskuksen ravintolassa on edellisinä kesinä ollut aina tarjolla kasvisvaihtoehto

Helsingin seurakuntien tarjoiluissa liharuokien osuuden määrä on tehdyn selvityksen perusteella 10-20%. Esimerkiksi Pitäjänmäen seurakunnan tarjoiluissa lihan osuus on noin 20%. Yhteisöruokailuissa on useimmiten kasvisvaihtoehto. Ikäihmisten itsesuunnittelemisissa kirkkoruokailuissa on enemmän lihaa kuin viikoittaisissa iltaruokailuissa, jossa osallistujat ovat suuremmalta osin lapsiperheitä. Haagan ja Matteuksen seurakunnissa lihan osuus tarjoiluista on laskenut noin 10%:iin kokonaistarjonnasta. Paavalin seurakunnassa on pääosin lihatonta tarjoilua. Yksittäistapauksissa käristetään makkaraa, mutta liharuokien osuus on vähäinen, korkeintaan 10% tarjonnasta. Esimerkiksi viikoittainen yhden euron maksava iltaruoka on aina vegaaninen.

Yhteinen kirkkoneuvosto ja viranhaltijavalmistelijat toteavat, että aloite on erittäin kannatettava.

Esitetään, että seurakuntayhtymässä ja sen seurakunnissa tarjotaan kasvispainotteista ruokaa siten, että lihatuotteita sisältävän ruoan osuus olisi enintään 10-30 % tarjottavasta ruoasta. Lisäksi esitetään aloitteen mukaisesti, että liharuokia tehtäessä vähennetään naudanlihan käyttöä ja että ruokajuomana ja kahvimaitona on aina tarjolla myös kasviperäinen tuote, kuten kaura- tai soijamaito. Asetettua tavoitetta seurataan vuosittain laadittavalla kyselyllä.

Liitteet

15 Valtuustoaloite Minna Havunen ym. 12.9.2019 kasvisruoka

